

HISTORISK VIDENS- CENTER PÅ PAPIRØEN

*Danmark som
kolonimagt og
imperium*

4

Fortid, nutid og fremtid

Når vi færdes på Christianshavn og i København inden for voldene, bevæger vi os i kolonitidens historiske spor. Bygninger er opført for rigdom akkumuleret gennem bl.a. handel og slavearbejde. Eftersom kolonitidens bygninger er de ældste, vi har, udgør de store dele af bygningsmiljøet på Christianshavn og i København.

Vi mangler et nationalt og europæisk videnscenter til at fortælle historien om kolonitiden og dens betydning for os og vores tid. Hvorfor?

Fordi historien stadig er aktuel. Menneskehandel eksisterer f.eks. stadig – vist også i København. Det merkantilistiske system medførte rigdom for adel og købmænd og skabte samtidigt et eksistensgrundlag for mange tusinde borgere, som havde arbejde i folgeerhvervene. Vi opbyggede et relativt rigt samfund, men vi udnyttede omverden, og dette mærkes i dag. Det var koloniseringens, merkantilismens og imperialismens natur at undertrykke sig omverden om den bestod i afrikanerne eller odemarken. Den natur må vi væk fra, hvis vi vil et bedre og bæredygtigt samfund uden undertrykkelse og de økologiske katastrofer, vi står over for i dag.

Det er kun os selv, vi snyder, hvis vi ikke forholder os kritisk til vores fortid og reflekterer over, om vi undgår at videreføre uheldige historiske træk i globaliserings tidsalder.

Fortælling om kolonitiden må fornyes. Vi må fortælle historien om en tid, der skabte enorme problemer for sin eftertid, for en række af de problemer, vi står overfor i dag, stammer derfra. Vores perspektiv på historien må give os det perspektiv på fremtiden, at vi kontinuerligt justerer samfundets kurs i en mere bæredygtig retning.

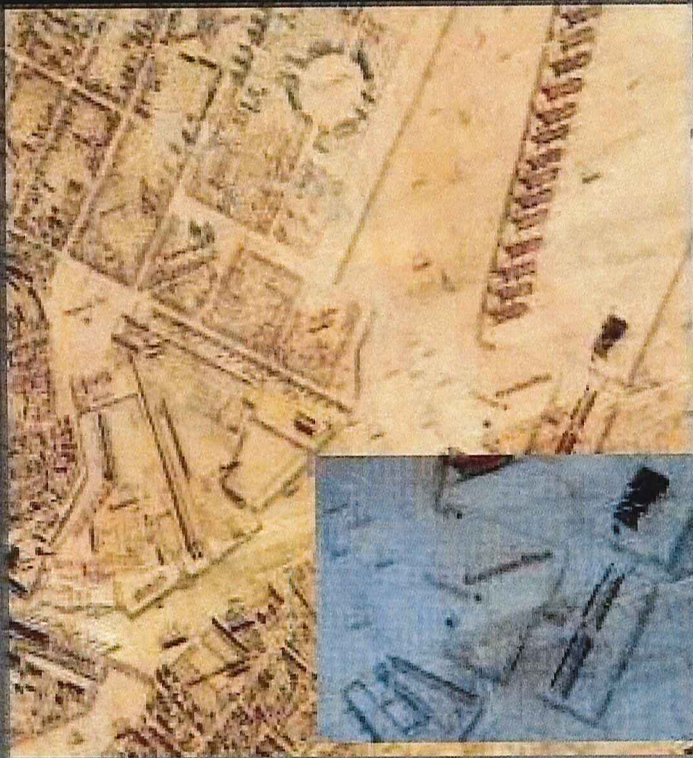

Foto: Lars Kjær

Foto: Lars Kjær

Papiroen og kolonierne

Papiroen på Christianshavn er det helt rigtige sted at placere et videnscenter om dansk og europæisk kolonisation og imperialism.

Et nyt videnscenter vil sammen med et kommende helårs økologisk bæredygtigt havnebad på papiroen blive den folkelige og folkeoplysende del af Inderhavns kulturelle mangfoldighed gennem udførelser og indhold, som vækker international opmærksomhed.

Papiroen ligger i forlængelse af Christianshavns store købmandsgårde og pakhus med navne som Andreas Bjørn, Mikkel Vibe, Cort Adler, Igens Gård, Asiatisk Kompagni, brødrene Wilder, Kroyers Plads, Kgl. Grønlandske Handel og mange, mange flere købmænd, steder og virksomheder, der levede af handel på de danske kolonier og på produktion i København med øje for salg til den øvrige verden.

Vi mangler det sted, hvor historien om Christianshavn og danskernes forbindelser til omverden fra år 1617 til år 1917 kan fortælles, opleves, perspektiveres til nutiden og ansprende til debat om fremtiden.

Den danske kolonihistorie med de Nordatlantiske øer Grønland, Island og Færøerne, De Vestindiske Øer, Guldkysten i Vestafrika og Trankebar i Indien er der ingen samlet præsentation af. Hvilken betydning havde kolonierne for Christianshavns og Københavns byrum og for byens forskellige sociale miljøer? Hvilken betydning havde kolonierne for de lokale i kolonierne? Hvilken betydning havde imperierne for Europa? Hvilken betydning har historien for samfundsforholdene i dag, og hvilken betydning får den for vores fremtid?

Det er store spørgsmål, og vi mangler stedet, hvor de kan stilles og forsøges besvaret. Papiroen i skæringspunktet mellem kongemagt, flåden (til at beskytte handlen), købmænd og pakhus er det rigtige sted at placere et videnscenter, der både kan fortælle om grundlaget for byens velstand og om velstandens konsekvenser.

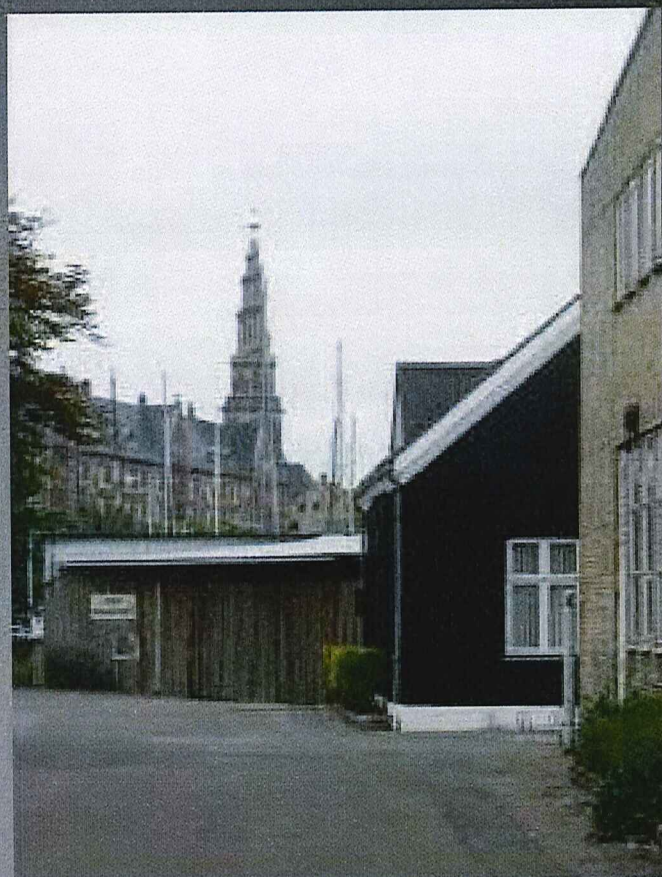

Foto: Lars Kjær

Foto: Lars Kjær

Foto: <http://www.apartheidmuseum.org/political-executions>

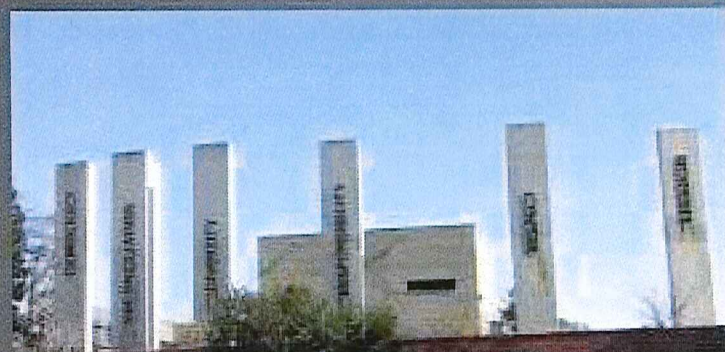

Foto: wikimedia.org South Africa Johannesburg
Apartheid Museum

Sydafrika viser vejen

"The Apartheid Museum" i Johannesburg blev oprettet i 2001 og er globalt i museumssammenhæng noget ganske sædigt. Modsat den europæiske tradition er det ikke autentiske genstande, som er omdrejningspunktet i beretningen. Der er i stedet lagt vægt på, at publikum får en sansemæssig oplevelse om tiden under Apartheid.

Publikum bevæger sig gennem 22 forskellige temaer og får et kropsligt indtryk af apartheidtidens undertrykkelse af individets frihed som f.eks. segregation, slavearbejde, fængsling, tortur og henrettelse.

Huset er et æstetisk og smukt bygningsværk, som også i sit design tilbyder det internationale samfund muligheden for en unik oplevelse, der samtidig illustrerer årsagerne og konsekvenserne af apartheid samt apartheids sammenbrud.

Den historiske lære står helt centralt i museets egen beskrivelse: "Publikum skal på en følelsesmæssig rejse gennem det mørke ondskabs hjerte og igen ud til lyset".

Det nye videnscenter på Papirøen om Danmark som kolonimagt kan sammen med et nyt helårshavnebad skabe den folkelige og folkeoplysende del i Inderhavns kulturelle mangfoldighed og vise vejen til et mere bæredygtigt samfund lokalt og internationalt.

MERE INFORMATION OM FORSLAGET:

Lars Kjær, cand. mag. i historie

